

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

**ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ АГРАРЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ АГРАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**

**Ғылыми кітапхана
Научная библиотека**

**СОЦИАЛИСТІК ЕҢБЕК ЕРІ, АКАДЕМИК
Қ.А. АСАНОВТЫҢ 80 ЖАСҚА ТОЛУЫНА АРНАЛҒАН
БИОБИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШ**

**БИОБИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ
К 80 ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ ГЕРОЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
ТРУДА, АКАДЕМИКА К.А. АСАНОВА**

Алматы 2011

ББК 91.9:4

Қ 17

Жауапты редакторлар:

Ответственные редакторы:

Мухамеджанова Ч.К.

Акшалова А.Б.

Құрастырушылар: Акшалова А.Б., Сулейменова З.М., Ахметова О.Д.,

Составители Нурымова А.И.

Социалистік Еңбек Ері, академик Қ.А. Асановтың ғылыми еңбектерінің биобиблиографиялық көрсеткіші. – Алматы: Агроуниверситет, 2011. – 8 бет.

Биобиблиографический указатель научных трудов Героя Социалистического Труда, академика А.К.Асанова.–Алматы: Агроуниверситет, 2011. – 8 с.

АЛҒЫ СӨЗ

Ұсынылып отырған биобиблиографиялық көрсеткіште Социалистік Еңбек Ері, академик Қ.А. Асановтың жайылым шаруашылығына арналған ғылыми ізденістері мен еңбектері жинақталған.

Көрсеткішке монография, оқулықтар, оқу құралдарымен қатар ол туралы жазылған әдебиеттер енгізілді, көрсеткіштегі әдебиеттер алфавит ретімен орналасқан.

Ұсынылып отырған биобиблиографиялық көрсеткіш – ғылыми қызметкерлер, оқытушылар, магистранттарға арналады.

Көрсеткіш бойынша ескертулеріңіз бен тілектеріңізді төмендегі мекен-жайға бағыттауларыңызға болады:

Алматы қаласы, Абай даңғылы 8, ҚазҰАУ, Ғылыми кітапхана.

Ғылыми-библиография бөлімі.

ПРЕДИСЛОВИЕ

В биобиблиографический указатель вошли названия научных трудов, Героя Социалистического Труда, академика А.К.Асанова.

В указатель включены монографии, учебники, учебные пособия, публикаций, а также литература о нем. Литература в указателе расположен в порядке алфавита.

Указатель предназначен научным сотрудникам, преподавателям, докторантам и магистрантам.

Все замечания и предложения по указателю просим направлять по адресу: г. Алматы, пр. Абая 8, КазНАУ, Научная библиотека.

Научно – библиографический отдел.

СОЦИАЛИСТІК ЕҢБЕК ЕРІ, АКАДЕМИК Қ.А. АСАНОВ 80 ЖАСТА

Көрнекті ғалым Ресей ауылшаруашылығы академиясының және Қазақстан Ұлттық Ғылым академиясының академигі, Социалистік Еңбек Ері Қасым Әбуұлы Асанов бұрынғы Гурьев, қазіргі Атырау облысының Құрманғазы ауданы, Өтері ауылында 1931 жылы 1 қаңтарда дүниеге келген. Алматыға 1947 жылы келіп Қазақтың ауылшаруашылығы институтына түсіп, оны 1952 жылы үздік бітіреді. Еңбек жолын Маңғыстаудағы ауылшаруашылық институтының бас маманы қызметінен бастады. 1955 жылы жас маман «үшмыңдықтар» қатарында партияның және үкімет үндеуімен ауылды көтеруге Алматы облысына жіберіледі. Қасым Асанов 1952-1953 жылдары Мәскеудегі Тимирязев атындағы ауылшаруашылық академиясын бітіріп, Қазақ ауылшаруашылық институтында аға оқытушы болып қызмет етті. Оның ұйымдастырушылық қабілеті СОКП-ның XXII съезі атындағы колхоздың төрағасы қызметінде жүргенде ашылады. Колхоз ұжымының ауылшаруашылығы саласындағы жоғары көрсеткіштері республика деңгейінде ғана емес, одақ бойынша да жоғары бағаланып, Социалистік Еңбек Ері атағына ие болады. Оның жетекшілігімен жасалған Республикалық ғылыми-техникалық «Азық-түлік және жайылым» бағдарламасы республикасының, суармалы және жайылымдық жерлер проблемасын шешуге бірден-бір әсерін тигізді. Академиктің басшылығымен Каспий теңізі, Жайық, Орал, Атыраудың азық-түлік өндірісі мен жайылымын жақсартуға байланысты, ғылыми – зерттеу институтының Батыс бөлімі құрылды.

Қазақстан Ұлттық Ғылым академиясының академигі, Социалистік Еңбек Ері Қасым Асанов 150 ғылыми еңбек, 11 монография, 6 оқулық жазды.

**80 ЛЕТ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
ГЕРОЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО ТРУДА,
АКАДЕМИКА К.А. АСАНОВА**

Героя Социалистического Труда, академик Асанов Касим Абуович родился 1 января 1931 года в ауле Отері, р-не Курмангазы, Гурьевской области. В 1951 году окончил КазСХИ.

В 1952-1953 годы продолжил обучение в Московской сельскохозяйственной академии имени К.А.Тимирязева.

В 1953-1955 годы директор Талгарского СХТ и старший преподаватель КазГосСХИ.

1955-1970 годы председатель колхоза «40лет Казахстана» («Тридцатитысячник»), секретарь Еңбекшиказахского райкома КПСС, председатель колхоза XXII съезда КПСС, Алматинской области.

Касим Абуович Асанов 1969-1973 годы был докторантом Московской сельскохозяйственной академии имени К.А.Тимирязева, директором Шымкентской опытной станции, совхоз техникума.

В 1973-1987 годы директором Дендрологического парка г. Шымкент.

В 1987-2003 годы возглавлял Казахский НИИ кормопроизводства и пастбищ.

За период 1984-1996 годов под руководством К.А. Асанова были подготовлены учебники и учебные пособия в области пастбищного хозяйства и кормопроизводства.

В 2003-2008 годы продолжал работать главным научным сотрудником НПП животноводства и ветеринарии.

К.А. Асанов руководил международными научными программами и проектами по проблемам экологии, вопросам укрепления пастбищ, с опустыниванием природных пастбищ.

В 1965 году он был удостоен звания Героя Социалистического Труда, награжден орденами Ленина, Трудового Красного Знамени; Октябрьской революции, Дружбы народов, Знак Почета, Парасат и многими почетными грамотами Верховного Совета Казахского ССР.

Академиком НАН РК и РАСХН, доктором сельскохозяйственных наук, профессором К.А.Асановым были опубликованы более 150 научных трудов, 10 монографии, 6 учебников.

**Монография, оқулықтар,
ғылыми конференция материалдары
Монографии, учебники**

- 1. Асанов Қ., Елешов Р., Алимаев И., Прянишников С. Жайылым шарауашылығы жөніндегі практикум.- Алматы: Қайнар, 1998.- 288 бет.**
- 2. Асанов Қ.Ә., Елешев Р.Е., Алимаев И.И. Жайылым және экология. - Алматы: Ғылым, 2001.- 468 бет.**
- 3. Асанов, К.А. Ғылым табысы-колхоз өндірісінде / Касым Асанов.- Алматы: Қайнар, 1969. – 140 бет.**
- 4. Асанов К.А. Вопросы комплексного освоения культурных пастбищ в Казахстане // Пути повышения продуктивности и рационального использования пастбищ аридной зоны страны: Материалы Всесоюзного семинара.- Алма-Ата, 1989.- С.8-10.**
- 5. Асанов К.А. Вопросы интенсификации кормопроизводства в Чимкентской области // Интенсификация сельскохозяйственного производства Чимкентской области: матер. научно-практ. конференции.-Чимкент: Чимкентская типография.-1978.-356 с.**
- 6. Асанов К.А. Высокие урожаи на поливных землях // Сахарная свекла.- 1967.- № 11.- С.30-34.**
- 7. Асанов К.А. Итоги работы по повышению племенных и продуктивных качеств Южно-Казахстанских мериносов // Некоторые вопросы интенсификации овцеводства в Чимкентской области: матер. научно-практ.конференции.- Чимкент: Чимкентская типография.-1979.-368с.**
- 8. Асанов, К.А. Кормовая база Южного Казахстана [Текст] / К.А. Асанов, В.М. Денисов.- Алма-Ата: Қайнар, 1981.- 168 с.**
- 9. Асанов, К.А. Кормопроизводство с основами земледелия: Учеб. пособия / К. А. Асанов.- Алма - Ата: Қайнар, 1984.- 268 с.**
- 10.Асанов, К.А. Наука в колхозе.- Алма-Ата: Қайнар.- 1967. - 148с.**
- 11.Асанов К.А. Основные пути научного обеспечения кормопроизводства в Казахстане // Пути интенсификации кормопроизводства и пастбищного хозяйства Казахстана: сб. науч. трудов.-Алма-Ата: КазНИИ-ЭОАПК.-1989.- 30 с.**
- 12.Асанов К.А., Николенко И.А. Основные принципы программированного получения урожаев люцерны // Итоги и перспективы выполнения научно-технических программ «Корма», «Сенокосы и пастбища» и задачи подготовки кадров / Тез. докл. и выступл. на респ. НТ конференции.- Алма-Ата, 1990. – С.8-11.**
- 13.Асанов К.А., Шах Б.П., Алимаев И.И., Прянишников С.Н. Пастбищное хозяйство Казахстана (с основами экологии). – Алма-Ата: Ғылым, 1992. - 424 с.**
- 14. Практикум по пастбищному хозяйству / Асанов К.А., Алимаев И.И., Прянишников С.Н. и др. – Алматы: Ғылым, 1994.- 264 с.**

15.Асанов К.А. Прогнозирование – важнейшее условие научного планирования урожаев сельскохозяйственных культур на ближайшую перспективу // Резервы повышения урожайности сельскохозяйственных культур в Южном Казахстане.- Алма-Ата: Кайнар.-1985.- 179 с.

16.Асанов К.А. Резервы орошаемого земледелия // Интенсификация сельскохозяйственного производства и развитие агропромышленного комплекса Чимкентской области в свете решений XXVI съезда КПСС: матер.научно-практ.конф.- Чимкент: Чимкентская типография.-1981.- 257 с.

17.Асанов, К.А. Сахарная свекла на орошаемых землях/ К.А. Асанов.- М.: Колос, 1971.- 102 с.

18.Asanov K.A., Shakh B.P., Alimayev I.I., Pryanishnikov S.N. English Textbook of PASTURE FARMING IN KAZAKHSTAN (with fundamental ecology).-JIRCAS,2003.- 277 s.

Ғылыми мақалалары Научные статьи

1. Асанов Қ.Ә., Смаилов К.Ш., Шортанбаева С. Агромелиоративті шаралар кешенінің тынайған сортаң жерлер қунарлылығына әсері // Жаршы.-2004.-№ 9.-38-39бет.

2. Асанов Қ.Ә., Бабақанова С.С. Алматы облысының шөлейтдалалы аймағының суармалы жағдайында судан шөбін аралас егу // Жаршы.-2005.-№ 10.- .31-32 бет.

3. Асанов Қ.Ә., Бекбауов М. Ақтөбе облысындағы сортаң топырақты жерлерді әр түрлі көп жылдық шөптерді себу арқылы игеру // Жаршы.-1998.-№ 6. - 67-71бет.

4. Асанов Қ.Ә., Елеубаев У.Б. Атырау облысының Каспий теңізі маңындағы ойпатында мал азығы дақылдары егістігін көк шөпке пайдалану // Жаршы. – 2001.-№ 2. - 39-40 бет.

5. Асанов Қ.Ә., Тегисов Ш.Д. Жоңышқаның көкше сортың өсірудің агротехникалық тәсілдері // Жаршы.- 2003.-№ 11.- 51-53 бет.

6. Асанов Қ.Ә., Естаев Қ.Ә., Петрунин В.М. Қала айналасындағы азық қорын нығайтуға сарқынды суды пайдалану // Жаршы.-2005.- №4. – 41-42 бет.

7. Асанов Қ.Ә. Мал азығын өндіру және жайылым мәселері // Жаршы. – 1992.- № 1-2. - 13-17 бет.

8. Асанов Қ.Ә. Вехлийе А.Х. Сортаң жерлерді мелиоративтік өңдеуге байланысты арпа өнімділігі // Жаршы.- 1997.-№ 12. - 110-114 бет.

9. Асанов Қ.Ә., Нұрғалиев А., Төреханов А.Ә., Исмаилов Б. Шөп қоспасы – мал азығы қорын нығайту көзі // Жаршы.-2006.-1.- 40-41 бет.

10. Асанов К.А., Ахмед А.М. Возделывание суданской травы на солонцах // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 1998.-№ 2.- С.68-71.

11. Асанов К.А., Смаилов К.Ш., Шортанбаева С. Влияние комплекса агромелиоративных мероприятий на элементы плодородия залежных солонцов // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 2004.- № 9.- С.30.

12. Асанов К.А., Естаев К.А. Влияние рационального использования сточных вод на рост, развитие, урожайность кормовых культур и качество корма // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 2005.-№ 4.- С.14-15.
13. Асанов К.А., Смаилов К.Ш., Сактаганова А.А. Динамика влажности почвы при использовании сеяных пастбищ // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 1998.-№ 12.- С.104-107.
14. Асанов К.А. О неотложных мерах в пастбищном хозяйстве Казахстана // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 1991.-№ 4.- С.3-4.
15. Асанов К.А., Николенко И.А., Абдрахманов А.А. Орошаемые культурные пастбища и приемы их использования // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 1989. -№9. - С.48-50.
16. Асанов К. А. Перспективы освоения пустынных и полупустынных пастбищ Казахстана // Сенокосы и пастбища Казахстана.– Алма-Ата,1989.-Зс.
17. Асанов К.А. Приоритетные направления исследований по программам «Корма», «Сенокосы и пастбища» // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 1990.-№12.- С.3-7.
18. Асанов К.А., Есжанова Э.Б. Преимущество смешанного кукурузно-сorghового посева в орошаемых условиях // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 2004.-№ 7.- С.14.
19. Асанов К.А.,Асанов Ш.Ш., Копытин И.П., Айдыналиева Ж.Л. Пути повышения продуктивности и улучшения экологического состояния пастбищ Шуиской долины // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 2003.-№ 12.- С.12-13.
20. Асанов К.А. Сахарная свекла на орошении // Земледелие.- 1969. - №4.- С.56-59.
21. Асанов К.А., Тегисов Ш.Д. Сравнительная урожайность посевной и пересадочной люцерны сорта Кокше в северном Казахстане // Вестник с.-х. науки Казахстана. – 2004.-№ 2.- С.55-56.
22. Асанов К.А., Осипенко А.С. Экологическое состояние и опустынивание пастбищ // Пастбища и сенокосы Казахстана. Экологическая экспертиза, технологии улучшения и использования / Сб. научных трудов.– Алматы: Бастау, 1998.- С.9-12.

Ол туралы. О нем

1. Академик Қасым Әбуұлы Асанов – 75 жаста // Жаршы. - 2006. - №1.- [Сыртқы беті].
2. Асанов Касим Абуович // Казахский Национальный аграрный университет. «Агрономия, агрохимия және өсімдік қорғау» факультеті – 80 жыл: Юбилейный сборник факультета.- 2010.- 144 с.
3. Елешев, Р. Жайылым үшін жанын салған [Мәтін]: [Академик Қасым Асанов көзі тірі болса, 80 -ге келер еді] / Р. Елешев // Алматы ақшамы.- 2011.- 7 сәуір.- 31 бет.
4. Елешев, Р. Жайлымның тамыршысы [Мәтін]: [Социалистік Еңбек Ері, академик Қ.Асанов 80 жасқа толар еді] / Р. Елешев // Егемен Қазақстан.- 2011.- 16 наурыз.- 7 бет.